

[Morten Lango.]

ringer, man har med at bruge værnepligtige i forbindelse med udsendelse af frivillige.

Men vi er altså på forhånd indstillet på at se venligt på sagen ud fra de fordele, det for den enkelte må have at kunne undgå en nytteløs og urimelig militærtjeneste. Dette må for os være et vigtigt argument, som gør, at vi kan tilsige en positiv indstilling til udvalgsbehandlingen, men naturligvis må vi forbeholde os vores endelige stillingtagen, til vi har fået de oplysninger, der gør en sådan samlet afvejning mulig.

Sigsgaard: Jeg kan på en måde ikke lide den officielle begrundelse for lovforslaget. Ministeren siger bl. a., at regeringen med dette forslag anerkender, at freden må sikres såvel ved opbygningen af et militært beredskab som ved bistand til udviklingslandene. Hermed antyder ministeren, at militæret og militærtagerne — for vores vedkommende NATO — er med til at sikre verdensfreden, selv om det bliver mere og mere klart, at NATO i første række ligesom Warszawapagten er et redskab for undertrykkelse af medlemslandenes befolkninger i påkommende tilfælde — og i anden række tjener NATO og militæret til beskyttelse af det økonomiske system, som stadig væk udbytter udviklingslandene. Det er grunden til, tror jeg, at stadig flere værnepligtige siger nej til at være brikker i dette militærspil; procenten af nægttere stiger jo stærkt. Ministeren har vist slet ikke rigtig plads til militærnægterne i lejrene, og det gør jo ikke så godt et indtryk hverken her eller hos de amerikanske generaler i NATO, så hvis man nu kunne få nægtertallet lidt ned ved at tilbyde udsendelse som u-landsfrivillige, ville det nok ikke være så dårligt. Det ville se pænere ud, og ved på den måde at flytte penge fra forsvars- og indenrigsministeriets budgetter til u-landsbudgettet kan man oven i købet få sat den sølle halve procent, eller hvor meget det er blevet til, som Danmark anvender til u-landsbistand, lidt op, uden at det belaster det samlede statsbudget.

Ministeren må tilgive mig, at jeg på den måde prøver at komme lidt ned på jorden, hvad begrundelsen angår, og påstår, at vi her nok har den egentlige begrundelse for lovforslaget. Jeg tror ikke, det er de radika-

les egentlige begrundelse, men jeg tror, det er den egentlige begrundelse for, at venstre og de konservative er gået med til dette.

Det bliver sværere og sværere for regeringen at tvinge de unge i trøjen, og på den anden side er regeringen, tror jeg, heller ikke opsat på at få alt for mange soldater. Det er dyrt, og det er ikke nødvendigt, når de kun kan bruges, skal vi sige til indvortes brug i påkommende tilfælde, hvis vi f. eks. skulle få det, man kalder franske tilstande, her i landet, for i en storkrig har vores militær naturligvis ingen betydning, og det ved regeringspartierne jo udmærket og ministrene allerbedst.

Her tror jeg altså vi har den egentlige motivering for regeringens lovforslag, og det lyder selvfølgelig lidt mindre kønt end de store ord i fremsættelsestalen. Om så udviklingslandene har behov for en hel mængde frivillige, altså en væsentlig udvidelse af den nuværende ramme, er en anden og ret tvivlsom sag; jeg tør ikke tage stilling til det nu, før vi har fået det undersøgelsesmateriale frem, vi talte om under behandlingen af den foregående sag på dagsordenen, men i alt fald bliver behovet mindre og mindre i fremtiden. Hvis modtagerlandene fik lov til at vælge mellem en frivillig og så de penge, det koster at sende ham ud, er det nok muligt, at de ville være tilbøjelige til at vælge pengene. Var det derfor alene et spørgsmål om at gavne u-landene — og sådan vil man jo helst fremstille det — så gav man simpelt hen u-landene nogle kontante midler, sådan at de, hvis de ønskede det, kunne købe nødvendig teknisk arbejdskraft, men det er altså ikke det, man har foreslået, og det synes jeg understreger, at hovedmotiveringen er en anden end den at hjælpe udviklingslandene.

Jeg skal i øvrigt ikke i dag gå i detaljer med lovforslaget, men jeg vil gerne lige stille et par enkelte spørgsmål. I bemærkningerne hedder det, at forslaget ikke for forsvarsministeriet vil medføre nævneværdige merudgifter. Nej, det tror jeg; forsvarsministeriet må vel spare ved ordningen, ellers er der noget, der svipser fuldstændig for mig. Hvis der skal indkaldes færre til militærtjeneste, fordi nogle skal sendes til udviklingslandene, og hvis det skal gå over u-landsbistanden, må det vel reducere udgifterne for forsvarsministeriet, men nu læser vi, at det